

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/1089/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112217370
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112217370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa navrhovateľa P. P., štátneho občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom C. V. XX, zastúpeného JUDr. P. A., advokátom so sídlom K., E. 2, proti odporcovi Q. J., v mene ktorej koná U. X. Q. J., so sídlom B., V. 2, o zaplatenie 51.363,88 eur, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. augusta 2014, č.k. 27C/162/2012-84, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, t.j. vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 4.363,88 eura (výrok I.), vo zvyšku návrh zamietol (výrok II.) a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 491,66 eura (výrok III.). Rozhodol tak o návrhu, ktorým navrhovateľ žiadal nahradiť škodu 1.363,88 eura a nemajetkovú ujmu 50.000 euro spôsobenú trestným stíhaním, ktoré skončilo oslobodzujúcim rozsudkom.

Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že proti navrhovateľovi bolo vznesené obvinenie za prečin ublíženia na zdraví pri dopravnej nehode, sťažnosť navrhovateľa proti tomuto rozhodnutiu bola prokurátorom zamietnutá, navrhovateľ bol obžalovaný a v súdnom konaní bol spod obžaloby oslobodený, pretože skutok nebol trestným činom. Na zastupovanie advokátom v trestnom konaní vynaložil navrhovateľ sumu 1.363,88 eura. Okresný súd vychádzal tiež zo zistení, že trestné konanie trvalo viac ako 4 roky, navrhovateľovo tvrdenie, že je nevinný bolo v celom jeho priebehu nemenné, z dôvodu vedenia trestného konania bol navrhovateľ vystavený stresu, úzkosti a frustrácií. Pretože sa nehoda stala pri výkone práce navrhovateľa ako vodiča, vyvolalo následné trestné stíhanie nedôveru zamestnávateľa v schopnosti navrhovateľa vykonávať dohodnutý druh práce. Iba náhodou nedošlo pri nehode k zraneniu samotného navrhovateľa a až do rozhodnutia okresného súdu sa navrhovateľovi nikto ani ospravedlnil.

Na základe právneho posúdenia podľa § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona 514/2003 Z.z. prijal okresný súd záver, že v mene odporcu koná v tomto prípade U. X. SR. Podľa § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1 a 3 zákona 514/2003 Z.z. v spojení sa ustanovením § 12 ods. 3 písm. a) a § 14 ods. 1 vyhlášky 655/2004 Z.z. priznal okresný súd navrhovateľovi náhradu škody pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktoré navrhovateľovi vznikli v trestnom konaní. O náhrade nemajetkovej ujmy rozhodol okresný súd podľa § 17 ods. 2 a 3 zákona 514/2003 Z.z. a konštatoval, že trestné stíhanie predstavuje vždy závažný zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a osud. Zasahuje do cti a dobrej povesti, a je záťažou pre každého obvineného. Oslobodenie spod obžaloby nepovažoval okresný súd za postačujúce zadosťučinenie, a najmä vzhľadom na dĺžku trestného konania došlo na

strane navrhovateľa k narušeniu jeho súkromného a pracovného života, k zásadnej zmene spôsobu života, vykonávania práce a k zmene životných cieľov. Vzhľadom na tieto skutočnosti považoval okresný súd za dôvodné priznať navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 euro a v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. pretože v časti náhrady materiálnej škody považoval navrhovateľa za plne úspešného. V časti o náhrade nemajetkovej ujmy rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p., pretože rozhodnutie o výške plnenia tu záviselo od úvahy súdu.

Proti rozsudku, a to proti vyhovujúcemu výroku a výroku o trovách konania podal odvolanie odporca. Ako vadu konania namietal nedostatok zastúpenia odporcu, pretože v jeho mene nemala konať U. ale Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Odporca tiež nesúhlasil s rozhodnutím o priznaní nemajetkovej ujmy 3.000 euro, pretože zákonným konaním v rámci trestného konania nemôžu orgány činné v trestnom konaní neoprávnene zasiahnuť do osobnosti fyzickej osoby (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 201/2007 zo dňa 30. 7. 2008). Odporca poukázal na znenie ustanovenia § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., podľa ktorého je pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy potrebné prihliadať na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorý k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Podľa odporcu okresným súd k žiadnej z uvedených podmienok nevykonával dokazovanie, keď navrhovateľ sa ho ani nedomáhal a okrem svojej výpovede ani žiadnym spôsobom nepreukázal. V napadnutom rozhodnutí absentuje odôvodnenie, na základe akých skutkových zistení a akých dôkazov považoval okresný súd za opodstatnené priznať navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy a v celom rozhodnutí súd iba prezentuje svoje domnienky a pocity. Ohľadom nemajetkovej ujmy chýba v rozsudku zdôvodnenie opreté o dôkazy a ich hodnotenie. Pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch sa pritom predpokladaná, že pôjde o značnú mieru zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Aj keď sa výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje podľa úvahy súdu, podlieha aj tento postup hodnoteniu, z ktorého by malo byť zrejme z čoho súd vychádzal.

Z uvedených dôvodov žiadal odporca napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Pre prípad potvrdenia napadnutého rozhodnutia žiadal pripustiť dovolanie, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadné čo do otázky orgánu konajúceho za odporcu, ako aj v otázke, či môže byť nemajetková ujma priznaná bez vykonania akýchkoľvek dôkazov, ktoré by preukázali vplyv trestného konania na osobu poškodeného.

Navrhovateľ sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach odvolania a zistil, že je potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Ohľadom vytýkaného nedostatku zastúpenia možno v tomto prípade vychádzať z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. októbra 2015 sp.zn. 8 Cdo 289/2014, podľa ktorého, ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1. januára 2013 U. prokuratúra Slovenskej republiky.

Pretože uvedené podmienky pre konanie štátu prostredníctvom U. prokuratúry boli v danom prípade naplnené, bol postup okresného súdu, ktorý práve s týmto orgánom konal správny.

Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bolo odvolanie podané z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci).

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. spočíva vo všeobecnosti predovšetkým v nesprávnom postupe okresného súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že okresný súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Okrem dĺžky trestného konania, povahy stíhaného skutku a dôvodu oslobodzujúceho rozsudku, ktoré skutkové závery ani nie sú odvolaním napadnuté, bola východiskom skutkových zistení k nemajetkovej ujme skutočne iba výpoveď navrhovateľa. Pri nej navrhovateľ uviedol že bol obžalovaný neprávom, od počiatku sa cítil byť nevinný a stačilo málo k zraneniu jeho samotného. Trestné stíhanie vnímal ako dlhotrvajúce, a dlhé roky žil v strese zo stíhania a možného odsúdenia. To nedalo spať jemu a ani rodine, s ktorou žije. Nepovažoval to za správne a nikomu také niečo nezávidí. Ďalej uviedol, že pri nehode šoféroval vozidlo zamestnávateľa, u ktorého po nehode ešte krátko pracoval a neskôr sa dohodli na skončení pracovného pomeru. Následne bol nezamestnaný a neskôr sa zamestnal ako obchodný zástupca. Napokon uviedol, že vodičský preukaz mu počas trestného stíhania nebol odobratý.

Okresným súdom prijaté skutkové závery, o nemennosti tvrdenia neviny zo strany navrhovateľa, o jeho strese, úzkosti a frustrácií, ako aj to, že iba náhodou nedošlo pri nehode k zraneniu samotného navrhovateľa, sú zodpovedajúcim hodnotením jeho výpovede. Záver o vzniku nedôvery zamestnávateľa voči navrhovateľovi správnym nie je. Napriek tomu, že sa skutočne jedná o nie rozsiahlo zistený (a aj navrhovateľom nie rozsiahlo dokazovaný) skutkový stav, je popri ňom možné pri hodnotení nemajetkovej ujmy vychádzať zo všeobecne známych (§ 121 O.s.p.) a akceptovaných skutočností, že trestné stíhanie predstavuje vždy závažný zásah do života jednotlivca, vystavuje ho stresu, emocionálnej, finančnej a časovej záťaži, ktorá sa dĺžkou stíhania umocňuje. Viac ako štvorročné prežívanie uvedených stavov spolu so skutočnosťami, že oslobodenie spod obžaloby bolo založené na závere o nenaplnení znakov trestného činu a navrhovateľovi nebolo poskytnuté žiadne ospravedlnenie, odôvodňuje záver o vzniku nemajetkovej ujmy, ktorej náhrada (kompenzácia) sumou 3.000 eur je zodpovedajúca kritériám ust. § 17 ods. 3 zák. 514/2003 Z.z. Vzhľadom na to nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., daný v prípade mylnej aplikácie a výkladu právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Z hľadiska odvolacích dôvodov bolo preto napadnuté rozhodnutie vecne správne a krajský súd ho potvrdil tak vo veci samej ako aj vo výroku o trovách konania zodpovedajúcom výsledku sporu a založenom na správnom použití ustanovení § 142 ods. 1 a 3 O.s.p.

Odporcom žiadané pripustenie dovolania pre prípad potvrdenia rozhodnutia nepovažoval krajský súd za dôvodné, pretože otázka orgánu konajúceho v mene odporcu je riešená tu citovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR a v otázke týkajúcej sa nemajetkovej ujmy sa nejedná o otázku právnú ale o otázku zisťovania skutkového stavu, ktorá navyše nezodpovedá priebehu konania, pretože okresný súd dôkazy v istom rozsahu vykonal aj k otázke nemajetkovej ujmy.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi náhradu trov nepriznal, pretože ju nežiadal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.